

Kategori: Pasientbehandling/Smittevern	Gyldig fra/til:02.01.2025/02.01.2026
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Fellesdokumenter/Pasientbehandling	Versjon: 8.01
Godkjenner: Marit Orheim Gautestad	Retningslinje
Dok. ansvarlig: Smittevern, Pasientsikkerhet	Dok.id: D00501

Innhold

1	Bakgrunn.....	1
2	Utførelse av arbeid	1
3	Referanser.....	2
4	Endringer siden forrige versjon.....	2

1 Bakgrunn

Med blodsmitte mener vi infeksjoner som kan overføres med blod, blodprodukter, kroppsvæsker eller vevsvæsker. I yrkesmessig sammenheng er det først og fremst blod og blodkomponenter som har praktisk betydning som smittekilde. Den altoverveiende delen av smitte fra pasient til helsearbeider skjer ved stikkskader (inokulasjon). Det er også beskrevet tilfeller der smitteførende helsearbeidere har smittet pasienter i forbindelse med invasive inngrep. De mest alvorlige sykdommene som kan smitte ved stikkskader er hepatitt B, hepatitt C og HIV.

Tilbud om hepatitt B-vaksinering av helsepersonell er et ledd i det forebyggende arbeidet mot blodsmitte. Det er et økende tall smitteførende personer i befolkningen, og en må gå utifra at helsepersonell kan møte disse i alle enheter/avdelinger i foretaket. Risikovurdering bør derfor utelukkende ta hensyn til om det foreligger risiko for stikkskader (eller mukokutan-/slimhinneeksponering).

Generelle forholdsregler ved kontakt med blod:

Bruk hansker ved fare for søl med blod og andre smitteførende kroppsvæsker. Dekk til egne sår med vanntett plaster.

Bruk munnbind og øyebeskyttelse ved fare for sprut av blod mot øyne, nese og munn.

Bruk vanntett beskyttelsesforkle ved fare for blodsprut

2 Utførelse av arbeid

[Forskrift om utførelse av arbeid](#)

Gode rutiner ved bruk av stikkende og skjærende utstyr kan forebygge de aller fleste stikkskader. Rapportering av stikkskader er vesentlig for å gi adekvat posteksposisjonell profylakse og oppfølging. Helsearbeideres plikt til forsvarlig praksis innebærer å være kjent med risikoen for blodsmitte, forebyggende tiltak, hvordan skader skal meldes og å få tatt de anbefalte blodprøver i oppfølgingsperioden

Arbeidsgiver skal sørge for at arbeidstakere får den nødvendige opplæring, øving og instruksjon i arbeidet, slik at eksponering i størst mulig grad kan unngås eller reduseres.

Ved håndtering av spisse eller skarpe gjenstander som kan forårsake skade og eller infeksjon fra biologiske faktorer, skal det benyttes utstyr med sikkerhetsmessige beskyttelsesmekanismer, der slikt utstyr er tilgjengelig og egnet for formålet.

Arbeidsgiver skal sørge for at sikre avfallsbeholdere for spisse eller skarpe gjenstander plasseres så nært som mulig stedet hvor slikt utstyr håndteres eller kan finnes.

Hette skal ikke settes tilbake på kanyle etter bruk.

3 Referanser

Interne referanser

1.1.9-4.4.3-03	Hepatitt B-vaksinering av ansatte i Helse Bergen
1.1.9-4.4.3-07	Informasjon om hepatitt B-vaksinering av ansatte i Helse Bergen
1.2.9.2-09	Rengjøring og desinfeksjon av flater, inventar og utstyr
1.2.9.2.2-08	Rengjøring og desinfeksjon av medisinsk utstyr.
1.2.9.11-05	Posteksponeringsprofylakse mot HIV etter stikkskade

Eksterne referanser

[1.2.2.3 Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav \(forskrift om utførelse av arbeid\)](#)

4 Endringer siden forrige versjon